

Звіт
про результати опитування щодо якості освітньо-наукових програм
здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Херсонського державного університету

З метою організації зворотного зв'язку зі здобувачами вищої освіти, покращення якості освітньо-наукових програм і поліпшення організації освітнього процесу в Херсонському державному університеті впродовж березня 2021 року було проведено опитування здобувачів **третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти щодо якості освітньо-наукових програм** відповідно до Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії та доктора наук в Херсонському державному університеті (наказ від 03.03.2020 № 241-Д), Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 977), Положення про освітню програму в Херсонському державному університеті (наказ від 03.03.2020 № 242-Д), Порядку опитування здобувачів щодо якості освіти та освітнього процесу у Херсонському державному університеті (наказ від 27.12.2019 № 1129-Д).

Метою опитування є оцінка якості освітньої та наукової складової підготовки (навчання) в аспірантурі, якості підготовки аспірантів за кожною з освітньо-наукових програм університету, визначення рівня задоволеності освітніми компонентами освітньо-наукових програм, їх відповідності напрямку майбутньої професійної діяльності, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти Херсонського державного університету.

До організації проведення опитування були залучені відділ аспірантури та докторантури ХДУ і гаранті освітніх-наукових програм. В опитуванні, шляхом анонімного анкетування на платформі KSU24, взяли участь **11 (32,3%)** здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Херсонського державного університету.

Найбільший відсоток проанкетованих здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти на таких освітньо-наукових програмах: Географія -75%, Економіка – 66,6%.

Аспіранти освітньо-наукових програм: Правознавство, Психологія, Середня освіта (фізика), Середня освіта (українська мова) взагалі не взяли участь у опитуванні.

Актуальною залишається проблема активізації участі в опитуванні здобувачів вищої освіти окремих освітньо-наукових програм шляхом проведення активної інформаційної кампанії, залучаючи до неї помічників деканів факультетів із забезпечення якості освіти,

гарантів освітньо-наукових програм, викладачів університету. Отримані показники свідчать про необхідність гарантам та членам груп забезпечення освітньо-наукових програм спеціальностей проводити роз'яснювальну роботу щодо важливості опитувань аспірантів.

Відповідно до розпорядження ректора ХДУ від 30.05.2023 року № 51 «Про повторне опитування здобувачів першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти щодо якості освітніх програм», протягом 5 - 24 червня 2023 року було організовано повторне опитування для ОНП, на яких залученість здобувачів до опитування щодо якості ОП становила нижче 20%.

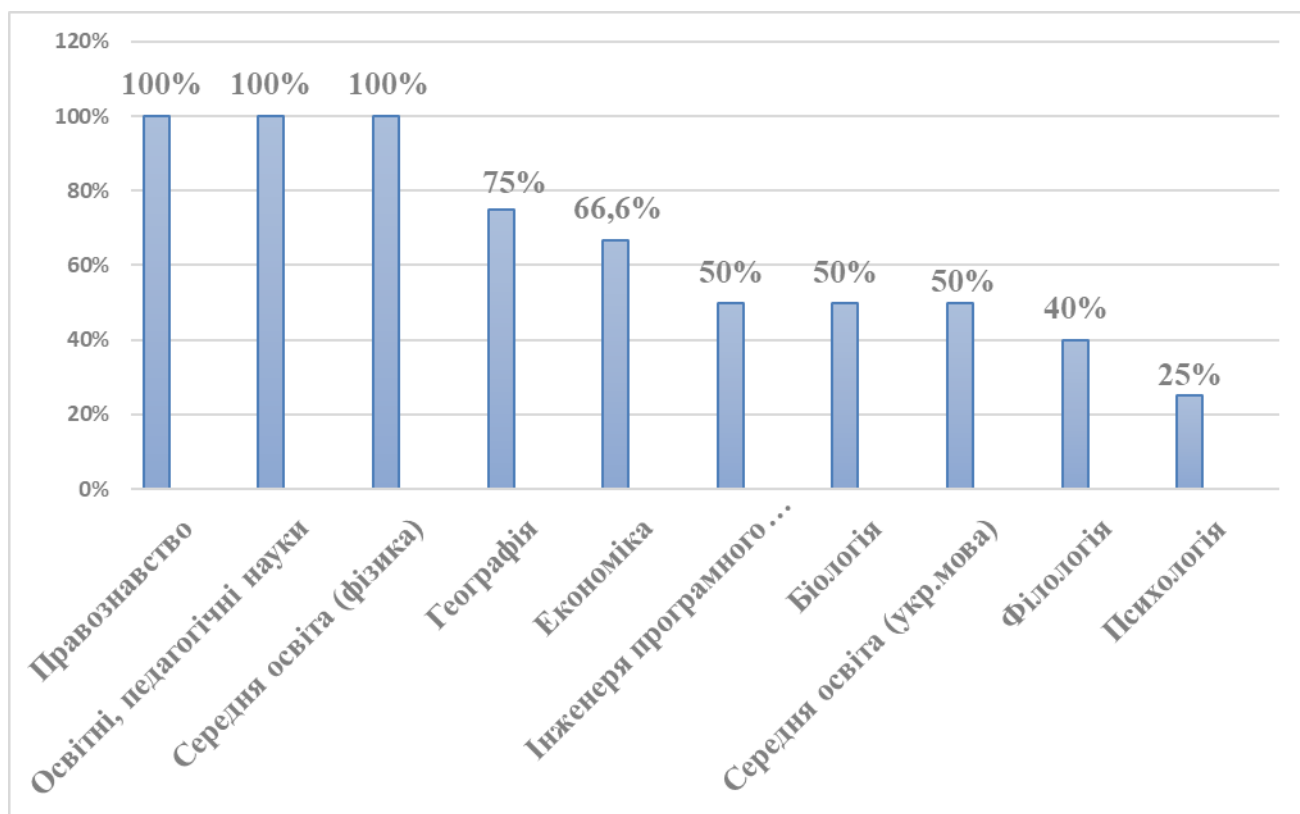
У повторному опитуванні взяли участь здобувачі ОНП: Правознавство, Психологія, Середня освіта (фізика), Середня освіта (українська мова) та здобувачі ОНП Освітні, педагогічні науки, залученість яких становила.

Відсоток проанкетованих, за повторним опитуванням щодо якості ОНП, здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти на таких освітньо-наукових програмах: Правознавство -100%, Освітні, педагогічні науки -100%, Середня освіта (фізика) – 100%, Середня освіта (українська мова) – 50%; Психологія - 25%.

**Аналіз рівня залученості здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти до анкетування за освітньо-науковими програмами
(за результатами загального та повторного опитувань)**

№	Освітньо-наукова програма	Згенеровано анкет для опитування	Кількість анкет, що були заповнені	Відсоток залучених до опитування
1.	Філологія	5	2	40%
2.	Правознавство	4	4	100%
3.	Економіка	3	2	66,6%
4.	Психологія	4	1	25%
5.	Географія	4	3	75%
6.	Інженерія програмного забезпечення	4	2	50%
7.	Освітні, педагогічні науки	5	5	100%
8.	Біологія	2	1	50%
9.	Середня освіта (фізика)	1	1	100%

10.	Середня освіта (укр.мова)	2	1	50%
	Всього по університету	34	22	64,7%

В запропонованій здобувачам анкеті було представлено 12 запитань стосовно критеріїв якості освітньо-наукових програм.

1. Чи відповідає зміст навчальних дисциплін Вашим науковим інтересам?

100% проанкетованих здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти повністю задоволені змістом освітньо-наукової програми, за якою навчаються.

1.1 Якщо так або частково, то наведіть приклади:

Усі аспіранти задоволені змістом ОНП, але надали певні коментарі щодо власного задоволення:

- Знання філософії та іноземної мови є дуже важливим на науковій арені.
- ОК "Наукові філологічні школи в Україні та за кордоном", "Методологія сучасних філологічних досліджень", "Іноземна мова" та "Історія та філософія науки" відповідають моїм науковим інтересам, темі мого наукового дослідження та допомагають мені у моїй науковій роботі.
- Ми працюємо з інноваційним технологіями та розробляємо майбутні стратегії розвитку ІТ компаній. Зміст дисциплін підтримує наші наукові інтереси.
- Наприклад теми грантів та міжнародних конференцій, або професійна англійська мова і аналітичні презентації.
- Наприклад, ділове листування та правила подачі статей у закордонні наукові журнали (англійська мова, проф. Цапів А.А.) або методологія та методика наукового пізнання (Історія та філософія науки, проф. Костючков С.К. чи реалізація географічних концепцій в моєму майбутньому дисертаційному дослідженні (Сучасні концепції природничої і суспільної географії, проф. Пилипенко І.О.).
- Мої наукові інтереси зосереджені в області кримінального процесу. Комплекс навчальних дисциплін сформовано оптимально. Наприклад, дисципліна «Сучасні концепції та доктрини сучасного права» дозволяє актуалізувати знання у контексті новітніх підходів до правозастосування в будь-яких юридичних галузях. Іноземна мова викладається з помітним акцентом на наукові дослідження, з вивченням відповідних лексичних тем. Дисципліна «Історія та філософія науки» дає ґрунтовні теоретичні знання що становлять базис практичного дослідження.

2. Чи достатній, на Вашу думку, зміст (набір дисциплін) ОНП для успішної наукової роботи?

100% опитаних вважають, що всі дисципліни освітньо-наукової програми, за якою вони навчаються є доцільними та необхідними для подальшої успішної наукової роботи.

3. Якими дисциплінами, на Вашу думку, слід доповнити цикл загальної та професійної підготовки?

З відповідей респондентів можна зробити висновок що ОНП в повному обсязі задовольняють потреби здобувачів, про що вони вказали у анкетуванні:

- На мою думку, цикл загальної та професійної підготовки укладено ідеально.
- Вважаю зміст ОП цілком прийнятним
- Все добре так, як є зараз
- Я вважаю, що наявний перелік навчальних дисциплін як загальної так і професійної підготовки оптимальний і гармонійний
- Усі вони є корисними та необхідними у моєму подальшому розвитку як науковця та професіонала в моїй галузі.

Здобувачами було висунуто пропозицію доповнити ОНП Філологія навчальною дисципліною «Методика роботи над дисертацією».

Здобувачами ОНП Освітні , педагогічні науки було висунуто наступні пропозиції: доповнити ОНП освітніми компонентами , спрямованими на формування навичок академічної мобільності, психологічного напрямку та доброчесності, а також « Ділова українська комунікація».

Аспіранти ОНП Середня освіта (фізика) запропонували доповнити програму дисциплінами, пов'язаними із розробкою інтерактивного програмного забезпечення для здійснення стем освіти в школі.

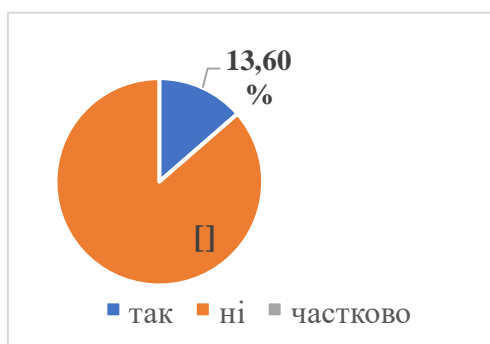
Здобувачі ОНП Правознавство висловили пропозицію доповнення програми цивільно-правовими дисциплінами та курсом про сучасну судову практику.

4. Чи зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОНП Вашої спеціальності?

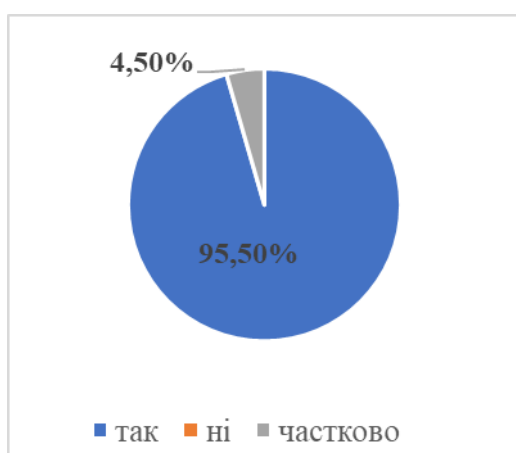
86,4% аспірантів заперечують дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін освітньо-наукової програми. **13,6%** вказують, що в ОНП зустрічається дублювання навчального матеріалу.

5. Чи реалізовується за Вашою ОНП вільний вибір дисциплін?

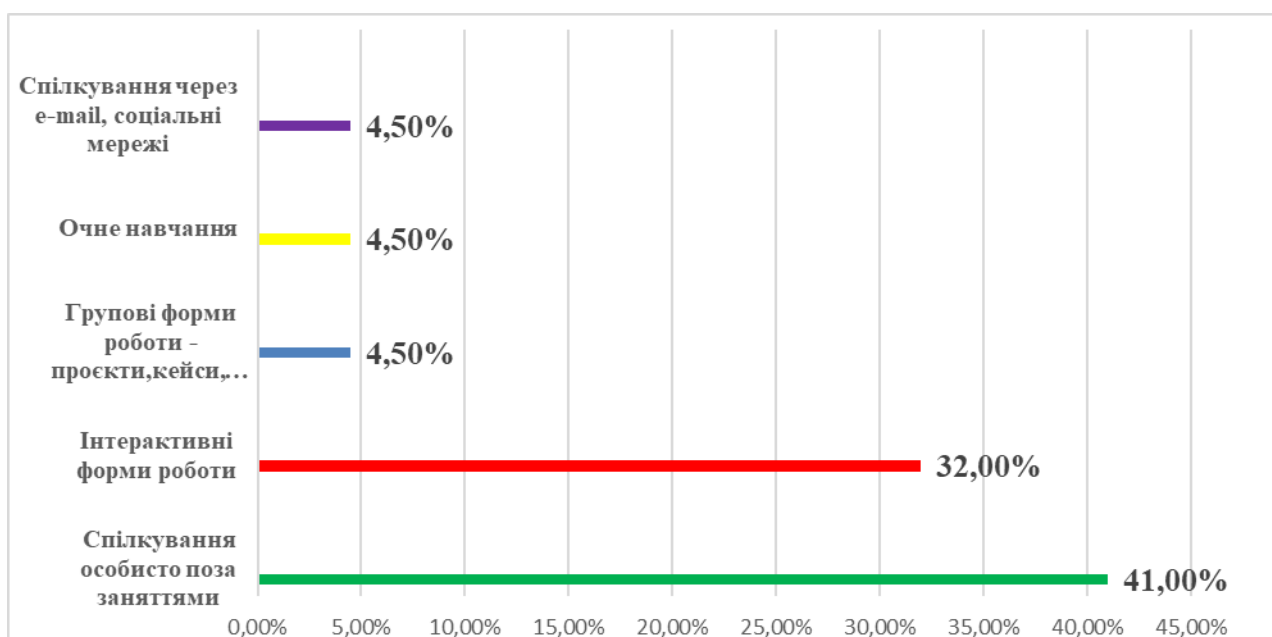
Значну увагу в організації освітнього процесу приділяється можливості формування власної освітньо-наукової траєкторії шляхом вибору дисциплін із циклу як професійної, так і загальної підготовки. Це підтверджують **86,4%** опитаних. **13,6%** зазначають, що вільний вибір дисциплін на їх ОНП не реалізується.

6. Чи відповідає зміст ОНП Вашої спеціальності Вашим очікуванням?

На питання відповідності змісту освітньо-наукової програми очікуванням **95,5%** здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти надали позитивні відповіді. Лише **4,5%** вказали, що частково зміст обраної ОНП відповідає очікуванням.

7. Яких форм роботи Вам бракує у викладанні та комунікаціях з викладачами?

8. Чи виникають у Вас труднощі під час складання сесії?

21 (95,5%) аспірант зазначили, що не мали труднощів під час складання сесії, але давали відповідь щодо труднощів, які виникають під час заліково-екзаменаційної сесії. **1 (94,5%)** здобувач надав стверджувальну відповідь, що мав труднощі під час складання сесії

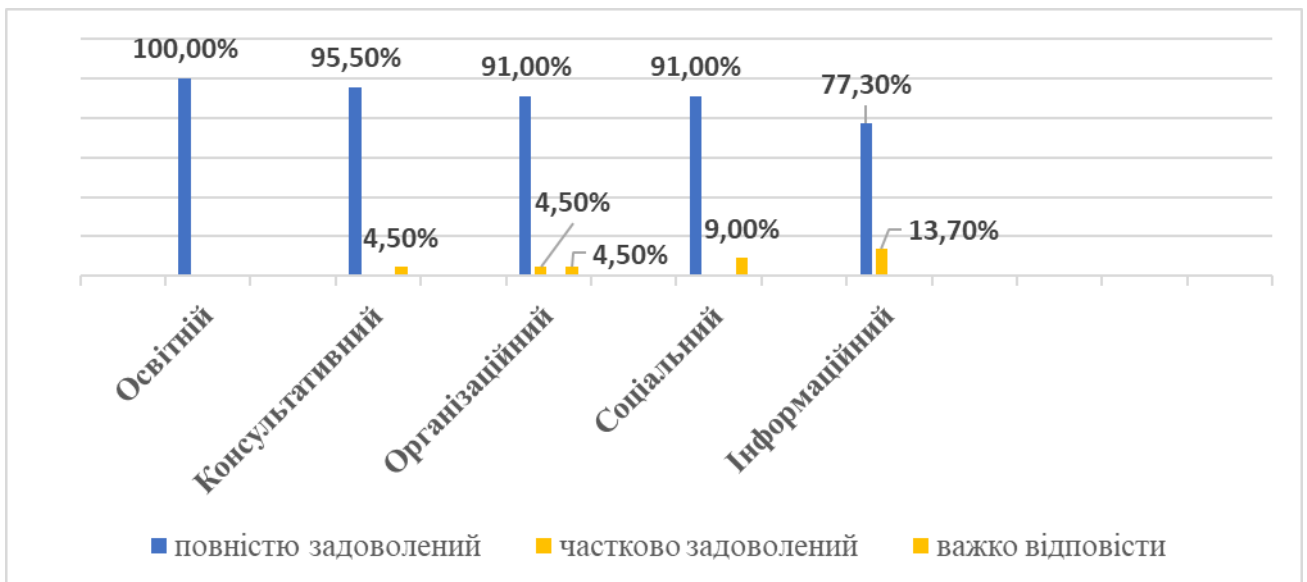
9. У чому виникають для Вас труднощі під час складання сесії?

На поставлене питання надійшли наступні відповіді:

- Надто велика кількість матеріалу для здачі
- Несистематична робота під час семестру
- Багато пропусків під час семестру
- Втрата ноутбука
- Несистематична робота під час семестру
- Можливі непрогнозовані та несистематичні відключення світла та/або інтернет-з'єднання
- Надто мало часу для підготовки до заліків та іспитів

10. Якою мірою Ви задоволені складовими програми підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти?

Важливим аспектом анкетування було з'ясування рівня задоволеності аспірантами освітнім, організаційним, інформаційним, консультативним та соціальним механізмами підтримки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Згідно результатів опитування аспіранти повністю задоволені освітнім (100%), консультативним рівнем на 95,5%, організаційним на 91%, соціальним на 91%. Деяко нижчим є рівень задоволеності інформаційним (86,3%) механізмом.

11. Наскільки Ви задоволені організацією навчального процесу?

За результатами анкетування задоволеність аспірантами організацією навчального процесу становить:

змістом ОНП - **95,5%**;

організацією заліково-екзаменаційних сесій - **95,5%**;

ставленням викладачів до аспірантів - **95,5%**;

матеріально-технічною базою - **95,5%**;

чіткістю і зрозумілістю критеріїв оцінювання контрольних заходів - **91%**;

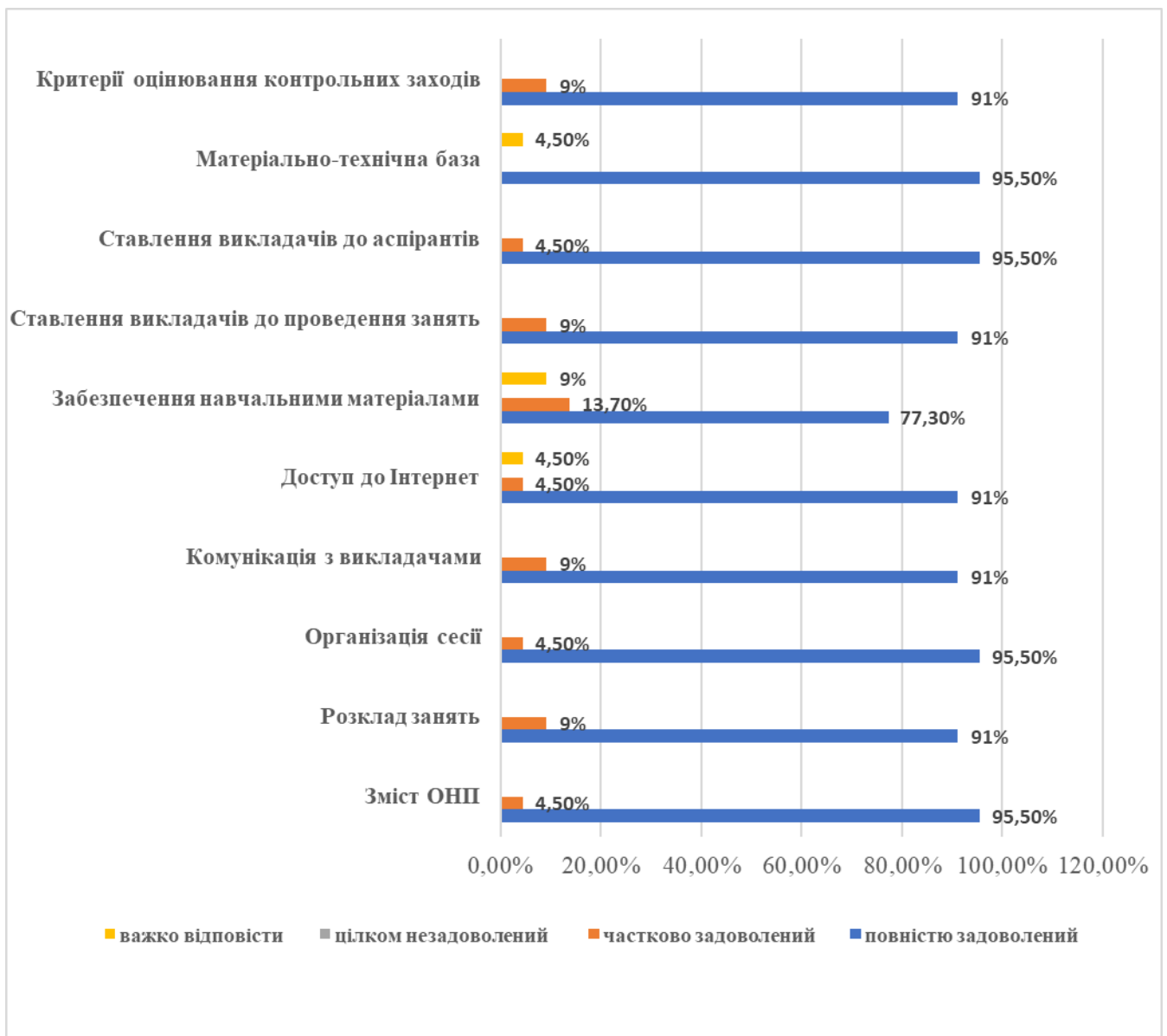
комунікацією з викладачами - **91%**;

розкладом занять – **91%**;

доступом до Інтернету - **91%**;

ставленням викладачів до проведення занять - **91%**;

забезпеченням підручниками, посібниками та методичними матеріалами – **77,3%**.

12. Що, на Вашу думку, слід змінити в ОНП Вашої спеціальності?

Щодо загальної тенденція побажань, то аспіранти переважно зазначають, що:

- «Вважаю, що на даний час ОНП моєї спеціальності - чудова і змін не потребує»
- «Не вважаю ОНП такою що потребує суттєвих змін»
- «Нічого, все досконало»
- «Чудова ОНП, прекрасні викладачі, високий рівень підготовки»
- «Мене влаштовує ОНП обраної мною спеціальності»
- «Нічого змінювати не треба!»
- «Мені все дуже подобається так як є. ХДУ найкращий!»
- «ОНП моєї спеціальності мені дуже подобається. Пропозицій змін наразі не маю»

Рекомендації від аспірантів:

ОНП «Філологія – «Зменшити кількість домашнього завдання!»

ОНП Середня освіта (фізика) – «Збільшити строки практики»

ОНП Освітні, педагогічні науки – «Збільшити години проходження виробничої практики»

Опрацювання відповідей надає можливість стверджувати, що здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Херсонського державного університету зацікавлені в отриманні якісних освітніх послуг та готові до надання конструктивних рекомендацій з метою підвищення їх рівня.

Для розширення можливостей формування індивідуальної освітньої-наукової траєкторії здобувачів, визначення рівня задоволеності освітніми компонентами освітньо-наукових програм, їх відповідності напрямку майбутньої наукової та професійної діяльності, рівня запропонованої практичної підготовки необхідно:

- особливу увагу приділити комунікації із аспірантами;
- посилити індивідуальний підхід у взаємодії з аспірантами, забезпечивши з ними зворотній зв'язок;
- удосконалити навчально-методичне забезпечення освітніх компонент ОНП, зокрема створивши електронні бібліотеки.

Результати опитування здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти щодо якості ОНП, після затвердження звіту на вченій раді університету та підписання ректором, будуть доведені до відома деканів факультетів Херсонського державного університету, гарантів освітньо-наукових програм для обговорення на засіданнях кафедр, груп забезпечення ОНП, науково-методичних та вчених рад факультетів з метою подальшого удосконалення та підвищення якості реалізації освітньо-наукових програм, а також розміщені на сторінці відділу забезпечення якості освіти Херсонського державного університету.

Керівниця відділу
забезпечення якості освіти

Тетяна ЧЕРКАШИНА